

DEVETNICA BOŽICU

Liturgijsko večernje bogoslužje od 16. do 24. prosinca

Predgovor

Liturgijska crkvena molitva prvih stoljeća kušćanstva bila je središte vjerskog života. Međutim, povijesnim razvojem izgubio se smisao za objektivnu molitvu. Tome je mnogo kriva katolička reformacija, koja je u nastojanju da suzbije zablude protestantizma stavila čovjeka, a ne Boga, u središte religioznosti. Liturgijska je molitva u većini slučajeva postala zbir automatiziranih čina. Obični su vjernici izgubili svoju ulogu u službenoj molitvi. Da bi se ipak zadovoljila njihova religiozna težnja, uvodile su se različite »pučke pobožnosti. Karakterističan oblik takvih pobožnosti bile su razne devetnice.

Devetnica Božiću, koja se još uvijek prakticirala po mnogim župama i odgojnim zavodima, prošla je kroz nekoliko razvojnih faza. Naposljetku je stilom i izborom tekstova postala veoma slična službenoj liturgijskoj molitvi. Ipak nikada nije postala službena liturgijska molitva. Sama činjenica da praksa te pobožnosti ima neku tradiciju može dobro pomoći da liturgijska molitva prodre i u šire slojeve vjernika. Zato bi bilo dobro da se na običaj »obavljanja devetnice Božiću« nakalami liturgijska molitva — Večernja. Večernja je uz Laude glavni dio Časoslava (usp. SC 89). Posebna je želja Crkve da u molenju tih časova sudjeluju i obični vjernici (SC 100). To je ujedno način da se upozna i u praksi provodi obnovljeni Časoslav.

Imajući sve to na pameti, a držeći se uputa koje daje **OPĆA UREDBA O ČASOSLOVU** pokušali smo dati uzorak kako bi se u obliku liturgijske molitve Večernje mogla urediti devetnica Božiću.

Novi Časoslov daje dosta slobode u formiranju zajedničke molitve. Poslužili smo se tom slobodom, ali smo ostali u okviru koji postavlja spomenuta Uredba. Zbog toga ovako uređena devetnica ima karakter službene liturgijske molitve.

U izboru psalama odlučili smo se za iste kroz cijelu devetnicu jer bi mijenjanje predstavljalo poteškoću u pripremanju vjernika. Tu mogućnost dozvoljava spomenuta Uredba: »Premda svakome treba biti na srcu opsluživanje cijelog toka psaltira koji je podijeljen po svetim vremenima, ipak,

ako to zahtjevaju posebene duhovne ili pastoralne prilike, može se uzeti bilo koji psalm određen za tu uru u druge dane« (br. 252). »Na večernji se poslije dva psalma dodaje Novozavjetni Kantik iz Poslanica ili Apokalipse« (br. 137).

Ako se devetnica obavlja bez Mise, onda sve ide po redu kako je naznačeno.

- Uvodni redak, himan, antifone i psalmi,
- Kratko čitanje, homilija i kratki odgovor,
- Veliča s antifonom
- Prošnje, molitva, blagoslov i otpust.

Devetnica u sklopu Mise

U mnogim je mjestima bio običaj da se devetnica moli neposredno prije večernje Mise. Ovako uređena devetnica skladno se uklapa u Misu. U tom slučaju »služba može početi:

1. uvodnim retkom i himnom Večernje (osobito u obične dane), ili,
2. pjevanjem Ulazne pjesme (dok službenici ulaze) i svećenikovim pozdravom (osobito na svečanosti).

U jednom i drugom slučaju izostavlja se misni obred pokajanja. Iza toga slijede psalmi od Večernje kao obično do kratkog čitanja isključivo. Iza psalama moli se, prema rubrikama, **Slava**, a pokornički čin se izostavlja. **Gospodine smiluj se** može se prema okolnostima izostaviti. Zatim svećenik izmoli misnu molitvu, a iza toga slijedi služba riječi kao i obično.

Molitva vjernika neka bude po obliku i na mjestu kao obično na Misi. Ipak u obične dane na večernjoj Misi umjesto svakodnevnog oblika molitve vjernika mogu se moliti Prošnje od Večernje.

Poslije Pričesne pjeva se **Veliča** sa svojom antifonom od Večernje. Iza toga slijedi Popričesna, a dalje kao obično (br. 94).

Prema gore navedenom redosljed devetice s Misom bio bi:

- uvodni redak od Večernje ili Ulazna od Mise
- himan od Večernje
- antifone i psalmi
- čitanja od Mise iza kojih se preporuča kratka homilija

- nastavlja se Misa.
- Iza pričesti antifona za Veliča i Veliča
- Prošnje s **Oče naš**
- Popričesna molitva
- svečani blagoslov i otpust vjernika.

Ako se sve dobro pripremi, ni vremenski neće trajati puno duže od obične pjevane Mise.

Napjevi za ovu deveticu uzeti su iz gregorijanskog koralja. Većina ih je već prije bila usklađena na hrvatske tekstove u izdanju maestra Anđelka Milanovića: **Devetnica Božiću**, a ostali su napjevi prvi put usklađeni.

Fra Marko Babić

TEKSTOVI

Svećenik-

Svi-

Bože u po-moć mi pri-te - ci Gos-podi-ne po-hi ti da

mi po- mogneš. Sla-va O-cu i Si-nu i Du-hu Sve-to

mu. Ka-ko bi-ja-še na poč-et-ku ta-ko i sa-da i vaz-da

i u vi-jeke vje-ko-va. A - men. A - le - lu - ja!